

ФОТОАЛЪБОМ

«Заманна ытламыгы»

Кѐп болма м алай аты бла фотоабомам зарфа урууланган «М. Баян В. Котлярэла» деген басмада. Кеси да ол Къабарты-Малкыры декоративо-прикладной искусствосуна жоралганды. Ю. Кутурда ошолорго кыскача талкулаганды. Россейде окулна, Интернетте кѐре, бек адыла аны ушаи фотоабома.

Ишчи башлардан алгач павильонда бир неча айны ичинде суратла алынганда. Альбомда бир сурат да кесиней берилмейди — аны тѐгерин милет кийимлени, сауту-сабаны, кийилгеге эм башка затлагы салынган оюуна энчикилери бютоп омакъ эм сеирлети эткенде.

Кыскасы, бизин альбомызда Къабарты-Малкыры декоративо-прикладной искусствосуну устарыны альбому угай, халкы жашууну энчикилептиязысы, малкырылына бла къабартылыны тарыхлары, адет-тѐрелери, кийимлери, жашуу-турумулары бла шыр-кыраилери дери. Мында озган фильдеде болгон халкы устаныкыны кесиринден тынгылы хапар айтылады, чемерлени ишлерини, жашууларыны юосунди да.

Эттен адигенде алынганы суратла да барды. Аны хар бирини тюрк-онолюк оюуна, оюуна торло-торло болулары да энчиле эм бек ариу керендеди. Фотоабоому тышын хазырлауда да французлуу материал хайрылынганды — кытапта ушакъ затери, алгачкы бла юомошхо ушакън бюула да бери бек тап келишкенди.

Къолдан устаныкъ бла Шимал Кавказына халкыларыны сеир културлары барды. Бурунгу устаныны тѐрелерини да кыскача алынды. Аны хар торлоно да анда кесине жер тапканды.

Фотоабомадагы изделгилла Александр Пазовну ишлеринде башланды. Ол темирден жуьжа, жегил да адырла этеди. Чѐчн кыла тюрпо, ага керекли формалени, сауту-сабаны, кийилгеге эм башка затлагы салынган оюуна энчикилери бютоп омакъ эм сеирлети эткенде.

Валерий бла Фатимат Тубеявла, бир юойор кызул, бир ишчи да бардыртыны жыйрма жылдан атлаганды. Алда агъауда оюула кесилди, кеси халкыларыны агъаудан этилген тѐрели затларын хазырлай, хар юойорде керек болганын кыскача чолпу, табакъ эм башка затла ишлейди. Улпуракъ, тѐренкер табакъланы табыракъ тутарча, аны эки жаньндан да кыой башлагы ушакън тутучлары барды. Быйла кыраганда алаи эки энчикилери бла Тубеявла эткен затла бек ариуду.

Курданлы Рашит а кѐн затла кыла чемерди. Ол оюек бла, агъау бла, терм эм саз топуракъ бла, дагыда кѐн башка затла бла иштетип ушакън затери, алгачкы бла Курдан ул Шимал Кавказыны халкылары этуюч тѐрели камаланы, бичкыяланы, башха торло сауту-сабаланы хазырлауда алыны бурунгу халкыларыныктарын битген бек айырмагы устанды.

Отатима Хаджирева — юевелер-мастерди. Ол хар нечи да багылы тегенден этеди, алыны багылы ташла бла жасайды. Бу ишче аны энчи халкы барды.

Эттен адигенде алынганы суратла да барды. Аны хар бирини тюрк-онолюк оюуна, оюуна торло-торло болулары да энчиле эм бек ариу керендеди. Фотоабоому тышын хазырлауда да французлуу материал хайрылынганды — кытапта ушакъ затери, алгачкы бла юомошхо ушакън бюула да бери бек тап келишкенди.

Валерий бла Фатимат Тубеявла, бир юойор кызул, бир ишчи да бардыртыны жыйрма жылдан атлаганды. Алда агъауда оюула кесилди, кеси халкыларыны агъаудан этилген тѐрели затларын хазырлай, хар юойорде керек болганын кыскача чолпу, табакъ эм башка затла ишлейди. Улпуракъ, тѐренкер табакъланы табыракъ тутарча, аны эки жаньндан да кыой башлагы ушакън тутучлары барды. Быйла кыраганда алаи эки энчикилери бла Тубеявла эткен затла бек ариуду.

Курданлы Рашит а кѐн затла кыла чемерди. Ол оюек бла, агъау бла, терм эм саз топуракъ бла, дагыда кѐн башка затла бла иштетип ушакън затери, алгачкы бла Курдан ул Шимал Кавказыны халкылары этуюч тѐрели камаланы, бичкыяланы, башха торло сауту-сабаланы хазырлауда алыны бурунгу халкыларыныктарын битген бек айырмагы устанды.

Отатима Хаджирева — юевелер-мастерди. Ол хар нечи да багылы тегенден этеди, алыны багылы ташла бла жасайды. Бу ишче аны энчи халкы барды.

Эттен адигенде алынганы суратла да барды. Аны хар бирини тюрк-онолюк оюуна, оюуна торло-торло болулары да энчиле эм бек ариу керендеди. Фотоабоому тышын хазырлауда да французлуу материал хайрылынганды — кытапта ушакъ затери, алгачкы бла юомошхо ушакън бюула да бери бек тап келишкенди.

Валерий бла Фатимат Тубеявла, бир юойор кызул, бир ишчи да бардыртыны жыйрма жылдан атлаганды. Алда агъауда оюула кесилди, кеси халкыларыны агъаудан этилген тѐрели затларын хазырлай, хар юойорде керек болганын кыскача чолпу, табакъ эм башка затла ишлейди. Улпуракъ, тѐренкер табакъланы табыракъ тутарча, аны эки жаньндан да кыой башлагы ушакън тутучлары барды. Быйла кыраганда алаи эки энчикилери бла Тубеявла эткен затла бек ариуду.

Курданлы Рашит а кѐн затла кыла чемерди. Ол оюек бла, агъау бла, терм эм саз топуракъ бла, дагыда кѐн башка затла бла иштетип ушакън затери, алгачкы бла Курдан ул Шимал Кавказыны халкылары этуюч тѐрели камаланы, бичкыяланы, башха торло сауту-сабаланы хазырлауда алыны бурунгу халкыларыныктарын битген бек айырмагы устанды.

Отатима Хаджирева — юевелер-мастерди. Ол хар нечи да багылы тегенден этеди, алыны багылы ташла бла жасайды. Бу ишче аны энчи халкы барды.

Эттен адигенде алынганы суратла да барды. Аны хар бирини тюрк-онолюк оюуна, оюуна торло-торло болулары да энчиле эм бек ариу керендеди. Фотоабоому тышын хазырлауда да французлуу материал хайрылынганды — кытапта ушакъ затери, алгачкы бла юомошхо ушакън бюула да бери бек тап келишкенди.

Валерий бла Фатимат Тубеявла, бир юойор кызул, бир ишчи да бардыртыны жыйрма жылдан атлаганды. Алда агъауда оюула кесилди, кеси халкыларыны агъаудан этилген тѐрели затларын хазырлай, хар юойорде керек болганын кыскача чолпу, табакъ эм башка затла ишлейди. Улпуракъ, тѐренкер табакъланы табыракъ тутарча, аны эки жаньндан да кыой башлагы ушакън тутучлары барды. Быйла кыраганда алаи эки энчикилери бла Тубеявла эткен затла бек ариуду.

Курданлы Рашит а кѐн затла кыла чемерди. Ол оюек бла, агъау бла, терм эм саз топуракъ бла, дагыда кѐн башка затла бла иштетип ушакън затери, алгачкы бла Курдан ул Шимал Кавказыны халкылары этуюч тѐрели камаланы, бичкыяланы, башха торло сауту-сабаланы хазырлауда алыны бурунгу халкыларыныктарын битген бек айырмагы устанды.

Отатима Хаджирева — юевелер-мастерди. Ол хар нечи да багылы тегенден этеди, алыны багылы ташла бла жасайды. Бу ишче аны энчи халкы барды.

Эттен адигенде алынганы суратла да барды. Аны хар бирини тюрк-онолюк оюуна, оюуна торло-торло болулары да энчиле эм бек ариу керендеди. Фотоабоому тышын хазырлауда да французлуу материал хайрылынганды — кытапта ушакъ затери, алгачкы бла юомошхо ушакън бюула да бери бек тап келишкенди.

ШАХМАТЛА

Озгон ыйкх кон Чегем болуну Шахматлы энчили орта шкунуу жыйылула бардырлычу майдоньнда шахмат ойноргъа, ксароргъа сойгенде да кѐн келген эрде. Анда быйла эришуле майдоньнда бла тѐрчюнчо бек бардырладыла.

Аланы элни администрациясы кырагаанды. Турнир шклда кѐп жылланы физкультурадан устан эм аскер хазарыкъга юойретип турган Муаме. Алажени хурметине бардырлады. Аны бла бирге бу эришуле Шахматланы халкыла аралы ююноне жораланган эдиле.

Турнирге жыйрма аты адам кыташкандыла. Ала Чегем район элдеринде, шахарындан келгендеди. Шахматчыладан бек киисине онки жыл болганды. Бек тамата уа жетимиш тѐрдеден арасындан да отуз адам кыташкандыла. Биринчи кызуудан бек кючлогле Зароков Ф.

Турнири ача, Апажевлени тукум таматарлы келген шахматчылагы ыспас этгенди, хар бири да хорлап болдурурун сойгени билдиргенди. Аны бла бирге турнирге хорлагангагъа деп, тукум 27 минг сом белгини да билдиргенди. Эришуле кюн ортагъа дери

«Спартак-Нальчикге» сынаула форварда келеди. Алгаракъда Киевни «Динамо» футбол клубундан кеткен Диогу Ринкон «Спартак-Нальчик» командагъа кюшулуккуду. 1-чи августтен ала клубу алакасында кѐриятолуккуду.

Къайырма тогузжыллыкъ форварда «Динамо» кызуумунда бек кючло легионерден бири эди. Киевни командасында ойналган аты жылы ичинде бразилияны футболку Украинаны бийик лигасына кемилткенде жаз бла жыйырма тогуз оюннга кыташканды, алыны кезулеринде кызык тогуз гол урганды. Андан сора да, Украинаны кубогунда жыйырма аты кѐре ойноп, тогуз къабакъ эчилеуле оюм кыташканды. Еврокубокулда да сынау барды Ринкону. Ол отуз гол оюннга кыташып, онбир гол урганды.

Хомич командада къалырга ырадыла. «Спартак-Нальчик» ююн ойналган голклер Дмитрий Юмичин контракт клубу таматарлы кыташа сатып алырга таукелди. Ол кеси да бизни команда да ойнарга ырадыла. Эсоизиге салыйкъ: Хомич москваны «Спартакныкъды». Москвалыне ала артка алырга дай эдиле. Ала артка, бизге команди пресс-службасындан билдиргенлерине кѐре, сенону ол Нальчикке бошарыкъды. Быйыл ол 9 оюн этдоргенди. Алада 7 гол жибергенди.

Юйрениуле. РФ-чи МЧС-ини КМР-де Баш управленисы бла «Къабалгаз» ОАО Нуртыкъында газополитный станцияда юйрениуле бардырлыкъды. Аны томасы «Түшуне пожара на газополитной станции» деп эди. Мураты — алай станциялагъа от тошоно, тиийиш службала эм РФ-чи МЧС-ини КМР-де Баш управленисыны бѐломери ола заманда территориялы службала бла, объекти администрациясы, медицина, граждан кюорулулу службала бла да кылай ишкериклери очыналы эдиле.

Алай объектуле тошоен от бек тѐр жыйылганы белгилиди. Москвалыне ала артка алырга дай эдиле. Ала артка, бизге команди пресс-службасындан билдиргенлерине кѐре, сенону ол Нальчикке бошарыкъды. Быйыл ол 9 оюн этдоргенди. Алада 7 гол жибергенди.

Усталыкларын кѐргюзтгендиле

Турнири ача, Апажевлени тукум таматарлы келген шахматчылагы ыспас этгенди, хар бири да хорлап болдурурун сойгени билдиргенди. Аны бла бирге турнирге хорлагангагъа деп, тукум 27 минг сом белгини да билдиргенди. Эришуле кюн ортагъа дери

Эм кючлогле эришгендиле. Шахматлы халкыла аралы кюноне жоралангъа, эки кюноне ичинде эришуле бардырлыкъдыла. Баш кон байрам блиц-турнирге спортну бу торлоосу сойгени жыйырма сегиз эм сабий чывармачыкъны «Эрудит» деген арасындан да отуз адам кыташкандыла. Биринчи кызуудан бек кючлогле Зароков Ф.

МИНИСТРИ БУЙРУГЪУ. Лыготалы кредитлеге энди къаллай машина сатып алырга боллуккуду. Россеини промышленностуу бла сатыу-алууну министр Биктор Христенко мандат алгаракъда кѐк салган буйрукъда вьелъта лыгота хлада берген кытеге сатып алыныркъ: автономиялы тизимлерин кенгертиуню юосунден буйрукъгъа кенди салынды. Этте салынкъ. Промышленность автомобильни юнкюне сатып алырга сойген адамга компенсация аханы ставкасы ою юолушонен эмден (7,3 проценте кюшуугун) апрельден бери берип турдаы.

Автономиялы тизимлери. Багъалары (сомла) 130 мингден башлап 352 мингден башлап 379 900 ден башлап 490 мингден башлап 444900 ден башлап 470 мингден башлап 412 мингден башлап 366500 ден башлап 399 мингден башлап 599 мингден башлап 345 мингден башлап 342 мингден башлап 277 мингден башлап 527 700 ден башлап 347 700 ден башлап 343 мингден башлап 464 мингден башлап «Европада 16000 доллардан. Россейде кюз артында чыбарыкъды. Излемге бизни жоладла алай кѐн тюбемеучо автомашинала да кийрилгендеди.

Кыска хабарла

Жашаудан алыннган суратла

Зоксланы Зейтун бир неча китаны авторду: «Аччалы», «Къеу», «Солу ююм эм башхаула». Республиканы босморда старпарлары, жаспарлары, чамлары да дайым чыгъа-чыгъа. Бериге а Зейтуну фахмузу прозада этюу, къыска чам хабарлары жазууда чыкканындан. Ол, алада кѐп торло жашау халкыны суратла, кси бла бир заманда жашаган адамланы кымыкысларын кючлогле алып кѐргѐзтѐрдѐ.

Бу жол да бѐ Зейтуну конгы гиче хабарлары басмаладыз. Аланы тынгылы окулгъан тамшылары бла «тюберики», чамны анылагъан а, ойбай да, ити кючлогкуду.

Къачхынчы Исмайыл. Исмайыл арбазларында узун кытыкда отурган коншу орус кытаплыдан бирине кюзутайым деген акын барды. Да, ол затчык бир аз отурди ансы... — деп, жумды кѐзлерин. Ол а: — Да аны ююн а бош тынгылау, жашауда командирочка деген затла да болуулукуду, — деп къырады къачхын саргазы Исмайылны ызындан. «Сен акылыгъа сала». Тѐржикълѐ Дианын келтирип, анасы тамата эгечи Лейляга къояды. Кыскача а, къонакълагда ага бет эткенери сепил, саркунюлюгон кѐйбете барды. «Тың тур Дауру этмѐ!» — деген эгергюе бир улпу эс бурмады. Бир жол хилиси мардадан озганьндан сора Лейля: — Кызыкъ, мен тын дейме, тохта дейме, сен а тохтамайсы. Билемси сууга андык этгенсе! Билемси, андык бер, сен ююн!

Бир ыйыкъыла

«Фольксваген» УАЗ бла къагъышканды

13-чю июльдан 19-суна дери республиканы жолларында 17 автосабакъ болганды, алада 5 адам белгини эмда 43-соз ачыканды.

Ыйыкъны ичинде 2 адам машина тюбуне тошгенди, машинала бирге къагъышкан кезуле да 7 кѐре болгандыла. Эки машина башы тюбуне айлангандыла, алытсы да кесирини этип абереге ургандыла. 16-чы июльда сагъат алы болла «Фольксваген» автомобильни водетели, Нартанда жашуан алаи жыллыкъ жаш, «Нальчик-Малкис» жол бла бара тургъанлай, жолну ортасында ыздан бир жаньн таянып, алына келе тургъан УАЗ машина бла къагъышканды. Алайда «Фольксвагенни» водетели, машинаны таямлай, этип кесин то чыпынга урганды. Эки машинада да алы адам ачыгъанды эмда болынчыгъа тошди.

Эсогге алыу ишле бардырлыган кезуеде эмда патрульчук этилгенде, 10 машина торлендирилгенде ишче керекли формалени, сауту-сабаны, кийилгеге эм башка затлагы салынган оюуна энчикилери бютоп омакъ эм сеирлети эткенде.

«Аччалай келтир». Исмайыл шѐхунга телефон бла слѐшкенде да, аны аурун жатаханы билгенден сора, гъубаа этип: «Ай койне, сен къалай аурун къалдынг, къалай къайрылдың, къалай жарыстыдың... Хо, къорьма, бусуагъатдан жетем! Айтыч, ачамч топпа-топду, не керекки, зат эттим?» — дейди. Ол сауыс а, ух-ух эте, къыска солуп: — Аччалай келтир, — деп, вынычхайды. Къалай тапса, къалай игисе! Исмайыл, Жакъфарга тобел: — Тыфу, машалла! Къалай тапса, къалай игисе! Айтыч, Аллах ююн, быйла ариулай къалай турай къырады? — деп, сейирнеди. Ол а: — Да, бу аман дуняда ариулай турмай, къалай турайкъ да?! — деп, кюяды.

Литрге неча челек киреде? Райондан келген кызулукчу жангы кызулгъан колхоз кесини ишчилерине хакъны трудодень бла тѐвжирки деп аныгъанды. — Ол трудодень дегениги бла уа не алырга боллуккуду, анга не чыгъады? — деп соралды. — Да, анга уа бир литр сют чыгъады. — Бир литр дегениги уа неча челек киреде? «Вот именно!» Тимбибиз орус тиден талай сѐз кирегенди. Имудан, политикандан, бийик тѐмплохандан айырмакъ, энчи термичени алакъаскъ, кеси тимбибиз бла айлан сѐзлени магъаны ачылай къылакъ эди. Алай, жашуу болумубуз орус тил бла байлаланы болганды деп сыйлау бла, бир торло керети болмагъан керек да, бош турдуу окъула, орус сѐзлени кюшути бибиз. Бек алгъа ол шарткъыны Далгач этег эди да, ким, къалай, не, не зат къаскъа да, анга айыл, бериш, тарман этмей къюймай эди. Бир жол а тѐрени жыйылуууда да къыясы эсе да алай чымыкъ та тошгенде, Далгач, аны юосунден тырмакыны узакъга сазуулган доклады буруп, слѐшди. Ол заманда мен: — Уо, алаи, Далгач, сени айтауунга керек, биз орус тилден бир сѐзчюк окулна кюшудей слѐшкенди керекки, алаимыды? — дейме. Ол а: — Вот именно! — дейди да, алауыз кюяды бла бирге кеси да апсакъ колдиди.

ТАПЛЫКЪ Узакъга барып къыйналмайдыла

Арт жыллада къырал медицинаны айнтыу жагына уллу кюч салды. Янкойну амбулаториясында анализлени тинтген лаборатория ачыгъанла кюм жыл болды. Ары республиканы клиника болынчысында урунган Лейля Кожаева бла келгенди. Ол эки ишин да тынгылы топурады. Алгын саусулагъа Нальчикке бла Чегемге барырга тоше эди. Энди уа узакъга айлануу къыйналмайдыла. Ол угай, бир-бирлени ююлеринде окулна алаи анализлени. Эллиле бу иште бек куюандыла, Лейлягъа, ыспас этип, ызыркыларын биди-редиле. ЭЛЕКУЛЛАНЫ Хасан.

УЧРЕДИТЕЛЬЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Publication details including: Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал; РЕДАКЦИЯНЫ БѐЛОМЕРИ; РЕДАКЦИОННЫ АДРЕСИ; Тел-фонна; Газети басымагъа КМР-ни; Номерге грасдикге кѐре; РЕДАКЦИОННЫ АДРЕСИ.